

de to Cursus ere paa forskjellige Steder, og han som Følge deraf i Barnets Skoletid skal sende sin Søn f. Ex. først 4 Mill fra sig til en By og saa igjen 8 Mill til en anden By; jeg troer, at man er daarlig tjent dermed. Jeg troer derimod, at, naar man for Underviisningens Skyld skal sende sin Søn til en By, maa han helst blive i den, hvortil han er sendt, og ikke først til et Sted, og saa rives bort derfra for at sendes til en anden By og en anden Skole; dette er sikkerlig ikke en Dreng tjenligt. Overhovedet troer jeg, at det er et stort Spørgsmaal, om ikke Drengene paa 9, 10 Aar ere bedre skikkede til at flyttes om i en anden Livssphære end Drengene paa 14, 15 Aar, eller om ikke Drengene have bedre af tidlig at komme mellem Kammerater og ind i Bylivet, medens de have Tilbøielighed til at slutte sig til Venner og Slægtninge, end i en senere Alder, hvor de komme ind i dette Liv med mange for den Alder forstyrrende Præfensioner. Dernæst har man havt meget imod de 4 Classer. Det har forbausset mig. Jeg kan ikke forstaae, at Folk, der kjende det lærde Skolevæsen, og som ville indskrænke Classerne, ikke holde sig til 2, eller, som det ogsaa er sagt, til 4 Classer. Jeg har hørt, at Mænd, der træde op med Kyndighed, ville affkære 3 Classer; det vilde efter min Mening være det Arimeligste; thi de nye Skoler kunne da ikke godt undgaae ogsaa at være Latinskoler. I de offentlige Latinskoler begynder man som bekendt med Latinen i 3die Classe, og i de Skoler, hvor man har Haanden fri, i de private Skoler, begynder man endog med Latin i 2den eller 1ste Classe, idet man seer, at man derved letter Børnene. Men nu istedetfor at følge de private Skoler i deres Frihed — naar man vil følge det Princip, blibe de nye Skoler ogsaa Latinskoler med den nuværende 2den Classe — vil man, gaae en heel ny Vej, og saa forekommer det mig, at man maa holde sig til 2 eller 4 Classer. Og naar man nu vil bortskære absolut de 4 Classer, hvorfor da ikke vende Blikket mod Livet og see paa Forholdene der? Hvorfor vil man saa ikke see paa de private Skoler — de have allesammen i deres Skoleorden 10 Classer —, der tage Barnet, naar det er 7

Aar gammelt, idet de sætte særlig Pris paa at faae Barnet tidligt? Hvorfor skulle de lærde Skoler handle anderledes, især da den ærede Minister oplyste, at de lavere Classer netop betale sig? Hvorfor vil man da tage dem bort, naar man dog vil lette Budgettet? Det er Synd at berøve de Byer, som have Latinskoler, disse lavere Classer og derved berøve dem Godet af et velordnet Skolevæsen. Det kan ikke nytte, at man kaster Tanken om private høiere Skoler ud i Provindsjerne og bygger dette paa Forholdet i Kjøbenhavn; thi i Kjøbenhavn er der særlige Forhold, som ikke findes mange andre Steder; her er der fremfor Alt Udfigt for Lærere ved de private Skoler til Avancement til de offentlige Skoler. Tag Skolemændene i de lærde Skoler og see, om ikke de fleste af dem have tjent i deres Ungdom i Kjøbenhavn i private Skoler og have gjort det for en ringe Løn, fordi de vidste, at, naar de havde uddannet sig, stod Fremtiden dem aaben ved de offentlige lærde Skoler. Men nedlægger man de lærde Skoler, ville de private Skoler komme til at betale Faglærerne ganske anderledes end nu. Dertil kommer, at de private Skoler have Lærere, som paa anden Maade have Understøttelse. Da Ole Borch oprettede sit Collegium, bestemte han, at Nummerne paa dette Collegium ikke maatte holde Pøgefcole, men han bestemte ikke, at de ikke maatte læse 36 Timer om Ugen i private Skoler. Borchs Collegium støtter saaledes i høi Grad de private Skoler, thi mange af de Candidater, der hoi der, ere ikke Andet end Lærere i private Skoler. Dernæst er der her i Kjøbenhavn mange Embedsmænd, kongelige Fuldmægtige, der give en Række af Timer fra den tidlige Morgen i de private Skoler. Endelig er der Mange i forskjellige Stillinger, Mænd, der sydsle, støttede til anden Christens, med Videnskaberne, som give Underviisning i disse Skoler. Endelig suppleres disse Skolers Lærpersonale med utallige af de her ved Uni-

Rettelse.

Sp. 322, Lin. 5 f. n.: „Militæretaten“, læs: „Ministeriet“.